

Шевченко П. В.

2 курс, факультет менеджменту та маркетингу,

НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Стецюра Катерина Олександрівна

Розвиток медіаосвіти в Україні

Стрімкий розвиток у сучасному світі інформаційно-комунікаційних технологій та системи мас-медіа потребує цілеспрямованої підготовки особистості до вмілого і безпечного користування ними. Медіаосвіта – це насамперед практика підготування людини до ефективної взаємодії з медіа, яка розглядається як постійний розвиток і самовдосконалення особистості в суспільстві. Вперше термін «медіаосвіта» було вжито в 1973 р. на засіданні ЮНЕСКО і Міжнародної ради з кіно, телебачення та аудіовізуальної комунікації.

Проблеми медіаосвіти привертають увагу фахівців різних галузей науки, зокрема серед них: В. Різун, М. Тимошик, В. Шкляр, І. Слісаренко (журналістика), Л. Шульман і В. Пугач (фізико-математичні науки), Г. Онкович, Н. Іллік, Б. Потятник та ін. (педагогіка). У дослідженнях науковців йдеться про підготовку людини до спілкування із ЗМК під час соціалізації.

За основу розвитку медіаосвіти України обрано світовий досвід, який відображено в міжнародних документах, рекомендаціях та резолюціях. Найбільш значущою подією в розвитку медіаосвіти було схвалення постановою президії Національної академії педагогічних наук України 20 травня 2010 р. «Концепції впровадження медіаосвіти в Україні». Головна ідея концепції полягає в сприянні становленню ефективної системи медіаосвіти в Україні для забезпечення загальної підготовки дітей та молоді до безпечної та ефективної взаємодії з сучасною медіасистемою. Під формами медіаосвіти слід розуміти її здійснення в усіх складових системи безперервної освіти в Україні. У концепції виділяються наступні форми: дошкільна, шкільна, позашкільна, медіа-освіта у вищій школі, батьківська, медіа-освіта дорослих, медіа-освіта засобами медіа.

Три етапи реалізації концепції охоплюють експериментальний етап (2010-2013), поступове вкорінення медіаосвіти та стандартизацію вимог до неї (2014-2016) і подальший розвиток медіаосвіти та завершення масового запровадження (2017-2020). З 2011 року розпочався експеримент з запровадження медіаосвіти в навчально-виховний процес у 82-ти загальноосвітніх школах України. Також впроваджується програма з медіаосвіти для вчителів, які проходять підвищення кваліфікації. Протягом 2011-2012 року для викладачів педагогічних ВНЗ, а також обласних закладів післядипломної освіти, вчителів-координаторів і вчителів ЗОШ працювали постійно діючі тренінги за 54-годинною програмою «Медіаосвіта (медіаграмотність)». У лютому 2013 р. в Україні презентували перший підручник з медіаосвіти та медіаграмотності. Зараз триває 2 етап. На експериментальному етапі головне завдання – підготувати вчителів. За останні роки було розроблено й реалізовано програми для шкіл та вузів, видано підручники з медіаосвіти та посібники для вчителів, запровадили програми в закладах підвищення кваліфікації. Активно проводяться конференції та семінари з медіаосвіти, конкурси, медіафестивалі, школи з медіаосвіти, тренінги – цим займається Академія української преси спільно з Інститутом соціальної та політичної психології та Інститутом інноваційних технологій і змісту освіти.

Однак ці ініціативи не можуть охопити більшість ЗНЗ та ВНЗ, до того ж у попередні роки приділялося мало суспільної та державної уваги до проблем медіаосвіти та медіаграмотності. Основні з них – недостатня кількість навчальних годин для реалізації всіх медіаосвітніх планів, труднощі в підготовці педагогів з медіаосвіти, які викликає брак інформування, а також недостатнє технічне оснащення. Під час подолання даних проблем багато залежатиме від учителів-ентузіастів, регіональних ініціатив та керівництва кожного окремого ЗНЗ чи ВНЗ. Найефективнішим напрямом експерти вважають інтеграцію медіаграмотності в інші предмети. На думку міністра освіти України Сергія Квіта, не слід очікувати стрімкого розвитку та впровадження медіаосвіти в Україні найближчим часом. У даній сфері є певні теоретичні розробки і практичні досягнення, але необхідний час для того, щоб реалізувати всі завдання, отримавши позитивний результат.